

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 14P/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200011
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Libor Kysucký
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2020:3720200011.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudca Mgr. Libor Kysucký vo veci starostlivosti súdu o mal. K. M., nar. XX.X.XXXX, bytom u navrhovateľov, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa matky J. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/XXC, XXX XX E. a otca M. M., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľov 1/ Q. M., nar. XX.X.XXXX a 2/ Ľ. M., nar. 27.9.1960, obaja trvale bytom G. XXX/X-XX, XXX XX O. K., obaja zastúpení spoločnosťou VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Ševčenkova 5, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO 50 217 020 o zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 8P/54/2019-56 zo dňa 18.11.2019 tak, že z v e r u j e mal. K. M., nar. XX.X.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti Q. M., nar. XX.X.XXXX a Ľ. M., nar. XX.X.XXXX.

Q. M. a Ľ. M. sú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o mal. K. M. v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať mal. K. M. a spravovať jej majetok majú Q. M. a Ľ. M. iba v bežných veciach.

Matka maloletej je p o v i n n á od právoplatnosti tohto rozsudku prispievať na výživu mal. K. M., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy k 25. dňu mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Q. M. a Ľ. M. sa podaným návrhom domáhali zverenia mal. K. do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia tvrdili, že:

- rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/54/2019 súd zveril mal. K. do osobnej starostlivosti otca M. M. a matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. K. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima
- otec maloletej M. M. zomrel dňa XX.XX.XXXX
- mal. K. M. sa v súčasnej dobe zdržiava u navrhovateľov, ktorí sú jej starými rodičmi. Spoločne bývajú v 2-izbovom prenajatom byte v O. K., kde maloletá doteraz bývala spolu s jej otcom a kde má zariadenú vlastnú izbu a vytvorené vhodné podmienky potrebné pre dieťa v jej veku.
- matka maloletej žije v súčasnej dobe v E.Q. v prenajatom 2-izbovom byte spoločne s tromi deťmi - M. (XX rokov), M. (XX rokov) a ďalším P. dieťaťom, ktorého otcom je súčasný manžel matky maloletej, ktorý rovnako býva v predmetnom byte v E.Č.
- matka je na materskej a má ďalšie tri vyživovacie povinnosti, pričom navrhovatelia sa domnievajú, že nemá dostatočný príjem aby sa dokázala postarať o K.

- tento návrh podávajú z dôvodu, že starostlivosť o mal. K. bola doteraz zabezpečovaná ako zo strany otca, tak aj zo strany jej starých rodičov a predovšetkým sama mal. K. má záujem zostať v starostlivosti starých rodičov, ktorých považuje za najbližších príbuzných
- maloletá navštevuje X. ročník Základnej školy na G. F. Č.. XXX/X v O. K., sama má záujem o zotrvanie v starostlivosti starých rodičov, má v ich byte vytvorené vhodné podmienky a jej zverenie do starostlivosti navrhovateľov je v jej najlepšom záujme
- zastávajú názor, že nie je v schopnostiach a možnostiach matky sa postarať o ďalšie mal. dieťa
- matka maloletej má záujem maloletej aj proti jej vôli presťahovať k nej do bytu v E., kde sú pre maloleteu nevyhovujúce podmienky, keďže v 2-izbovom byte bývajú dve dospelé osoby spolu s tromi maloletými deťmi, pričom mal. K. by nemala ani vlastnú izbu, a je otáznosť či by vôbec mala svoju vlastnú posteľ a rovnako aj priestor a podmienky na prípravu a učenie do školy

- navyše, priateľ matky maloletej je osoba so závadnou kriminálnou minulosťou, a preto je na mieste mať pochybnosť aj o vhodnom výchovnom prostredí pre mal. K.
- je nevhodné, kedy je maloletá rozrušená zo smrti otca, aby bola nútená zo strany matky podrobiť sa takejto zmene proti jej vôli a doslova opustiť svoje doterajšie zázemie v Považskej Bystrici
- rovnako je takýto krok nevhodný aj z pohľadu školskej dochádzky, kedy by maloletá musela v priebehu školského roka zmeniť školské zariadenie
- matka navyše na maloleteu tlačí, že ju prinúti aj proti jej vôli. Týmto správaním matky je mal. K. vystavená tlaku, ktorý ju v ťažkej životnej situácii spôsobenej úmrtím otca neprimerane zaťažuje po psychickej stránke.
- stará matka pracuje ako kuchárka v G. A. O. v O. K. a starý otec je živnostník, pričom ich spoločný mesačný príjem predstavuje sumu vo výške 1 200 €
- je v ich schopnostiach a možnostiach postarať sa o mal. K. (č.l. 1)
- maloletá ukončila štúdium na základnej škole a bola prijatá na A. J. Š. v O. K.
- počas leta 2019 bývala mal. K. u svojho otca a nie u navrhovateľov. Keď však otec maloletej zomrel, mal. K. prejavila záujem o to, aby mohla ostať u navrhovateľov.
- navrhovateľka sa o maloleteu rozhodla postarať z toho dôvodu, že vždy chcela, aby bola u navrhovateľov. Vždy bola šťastná, keď bola maloletá u nich a videla, že aj ona je šťastná, keď je u navrhovateľov. Maloletá zapadla do novej školy a dokonca sa jej zlepšili známky.
- navrhovateľ nikdy maloleteu nepresvedčal, aby u neho ostala, resp. aby ostala u matky
- navrhovateľ je ochotný postarať sa o maloleteu, nakoľko on pracuje ako živnostník a má dosť roboty. Neprekáža mu ani to, ak by maloletá chcela navštevovať svoju matku, nakoľko by bol rád, ak by maloletá mala s matkou dobrý vzťah.

2. Matka uviedla, že:

- keď maloletá k nej nechce ísť, nebude nasilu trvať, aby sa k nej vrátila
- maloleteu XX,X roka vychovávala, a to po rôznych krízových zariadeniach a vtedy nikto nemal záujem jej pomôcť. Tento záujem sa prejavil až keď maloletá má viac ako XX rokov a je teda dospelá.
- s otcom maloletej - M. M. má okrem mal. K. ešte ďalšie 2 deti. Niekedy v roku 2018 otec týchto detí prejavil záujem, že by si k sebe zobral mal. M.. Nakoľko však M. mal v tom čase akési problémové obdobie a bol nezvládnuteľný, k realizácii tohto plánu nedošlo. V roku 2019 preto otec prišiel s tým, že či by k nemu nemohla prísť aspoň mal. K.. Matka nakoniec súhlasila s tým, nech si otec vyskúša, aké je to vychovávať deti. Keď ale maloletá začala bývať v O. K., prestala sa s matkou kontaktovať.
- vie, že maloletá má už dlhodobo blízky vzťah so starými rodičmi. Nakoniec, matka s maloletými práve u starých rodičov dlhšie bývali, keď boli deti ešte malé. Starí rodičia záujem o deti prejavovali, horšie to bolo so záujmom o deti zo strany ich otca.

- je znovu vydatá, pričom s týmto novým manželom má ďalšie dieťa, ktoré má XX mesiacov. S manželom a s týmto XX-mesačným dieťaťom a takisto s 2 ďalšími deťmi, ktoré má s otcom maloletej, matka býva v súčasnosti v 3-izbovom prenajatom byte, pričom má podanú žiadosť o to, aby im bol pridelený mestský byt.

3. Mal. K. tvrdila, že:

- do začiatku letných prázdnin 2019 bývala u matky, potom sa však rozhodla, že bude pre ňu bývať lepšie u otca z toho dôvodu, že s mamou sa jej vzťah zhoršil potom, ako sa jej narodila mal. M., ktorá bude mať v marci tohto roku 1 rok

- matka sa totiž venovala najmä tejto novonarodenej dcére a začala byť v tomto období viac nervózna a začala kričať
- matka od nej žiadala, aby pri učení pomáhala svojim ďalším 2 súrodencom, čo však začalo byť na úkor jej vlastnej prípravy na vyučovanie
- do leta 2019 navštevovala základnú školu v E.. Od septembra 2019 chodí do základnej školy v O. K., pričom v tejto škole je jej úplne super, pričom si tam dokonca zlepšila známky, keď v E. mala na konci roka 5 alebo 7 trojek a tu jej zatiaľ vychádza iba jedna trojka.
- jej vzťah k starým rodičom je vynikajúci (č.l. 15)
- odvtedy, ako dňa 13.1.2020 vypovedala na súde v tejto veci, sa jej názory nezmenili a naďalej chce, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojich starých rodičov
- u týchto sa má veľmi dobre, má u nich všetko potrebné, aby sa mohla pripravovať do školy
- je pravdou, že bola prijatá na A. Š.C. J.
- pokiaľ ide o jej vzťah k matke, nedávno u mamy strávila 2 dni. V tom čase dosiahla vek XX rokov a mama chcela, aby to aj s ňou oslávila. Jej sestra a jej mama boli rady, že je u nich, i keď mama bola stále v kuchyni, kde pripravovala pohostenie. Jej brat M. však akoby nebol rád, že u nich bola. Jej nevlastná XX-mesačná sestra za ňou stále chodila a ona s ňou teda bola prakticky stále. Manžel jej matky s ňou prakticky nekomunikoval, hoci spočiatku nový manžel matky s nimi trávil čas, napr. chodieval s nimi na ryby.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica odporučil zveriť mal. K. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov (č.l. 40).

5. Súd považuje za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 7P/134/2009-135 zo dňa 24.1.2011 súd zveril mal. K. do osobnej starostlivosti matky.

Súd považuje za preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/54/2019 zo dňa 18.11.2019 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 7P/134/2009-135 tak, že zveril mal. K. do osobnej starostlivosti jej otca M. M. a matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. K. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima.

Súd považuje za preukázané aj to, že mal. K. od 1.9.2019 navštevuje základnú školu v O. K..

Súd považuje za preukázané aj to, že otec maloletej M. M. dňa XX.XX.XXXX zomrel.

Súd považuje za preukázané aj to, že zdravotný stav Q. M. umožňuje, aby sa táto postarala o mal. K..

Súd považuje za preukázané aj to, že zdravotný stav L. M. umožňuje, aby sa táto postarala o mal. K..

Súd považuje (občianskymi preukazmi navrhovateľov) za preukázané aj to, že títo majú trvalý pobyt na území SR a že ich spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená.

Súd považuje za preukázané aj to, že matka je v súčasnosti na materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 370 €.

6. Súd ako dôkazy vykonal úmrtný list, rodný list, rozhodnutie o prijatí, lekárske správy a občianske preukazy navrhovateľov. Súd týmto dôkazom uveril, pretože v konaní nebola spochybnená ich pravdivosť a pravosť.

7. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 zákona č. 36/2005 Z.z. rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 zákona č. 36/2005 Z.z. vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 zákona č. 36/2005 Z.z. súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

8. Hoci súd nemá pochybnosti o tom, že pre matku boli jej deti vždy na prvom mieste, z obsahu spisu je zrejmé, že mal. K. v súčasnosti situáciu vníma tak, že vzťah jej matky k nej sa zhoršil, a preto uprednostňuje pobyt v domácnosti starých rodičov pred pobytom v domácnosti matky. Vzhľadom na takýto subjektívny postoj maloletej, ktorá má už XX rokov, súd dospel k záveru, že za situácie, keď starí rodičia sú ochotní postarať sa o maloletú, by bolo kontraproduktívne trvať na tom, aby sa o maloletú starala jej matka; záujem mal. K. teda vyžaduje, aby ju súd zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Tento záujem mal. K. na jej zverení starým rodičom je tiež v tom, že táto bola prijatá na strednú školu v O. K., a teda aj z tohto objektívneho dôvodu bude vhodné, aby maloletá bývala v O. K. a nie v E..

9. Súd prihliadol aj na to, že navrhovatelia spĺňajú zákonné predpoklady na to, aby im súd mohol mal. K. zveriť do NOS. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že navrhovatelia majú trvalý pobyt v Slovenskej republike, že títo majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu (č.l. 45pv), že sú zdraví a že nikdy neboli trestne stíhaní.

10. Vzhľadom na zverenie maloletej do NOS bolo potrebné upraviť vyživovaciu povinnosť matky voči maloletej. Súd po posúdení možností, schopností a majetkových pomerov matky, ktorej príjem je cca 370 € mesačne, pričom táto má vyživovaciu povinnosť ešte k ďalším trom deťom určil jej vyživovaciu

povinnosť v minimálnej zákonnej výške 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p.

Poučenie:

Voči tomuto rozsudku účastníci odvolanie nemôžu podať vzhľadom k tomu, že po vyhlásení uznesenia sa odvolania vzdali (§ 368 C.s.p. v spojení s § 2 C.m.p.).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.